

Zielona mapa świata:

Biomy i kształtowanie formacji leśnych

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją w serwisie ArcGIS Online Cel: Poznanie różnorodności rozmieszczenia gatunków lasów. Źródła:

Esri Data&Maps

- 2. Biomes of the World
- 3. Zintegrowana Platforma Edukacyjna Formacje roślinne
- 4. Lasy namorzynowe to ekosystem
- 5. Zintegrowana Platforma Edukacyjna <u>Grafika interaktywna</u> Wpływ prądów morskich
- 6. Zintegrowana Platforma Edukacyjna <u>Grafika interaktywna</u> Rozkład średniej rocznej temperatury na Ziemi.
- 7. Zintegrowana Platforma Edukacyjna <u>Opady i osady atmosferyczne</u>

1. Wstęp

Lasy odgrywają kluczową rolę w podtrzymywaniu życia na naszej planecie. Są nie tylko domem dla niezliczonych gatunków roślin i zwierząt, ale także pełnią istotne funkcje ekologiczne, takie jak produkcja tlenu, magazynowanie dwutlenku węgla i regulacja klimatu.

Na rozmieszczenie roślinności na Ziemi wpływa wiele czynników, takich jak klimat i rodzaj gleby. Czynniki te przyczyniają się do powstania tzw. zbiorowisk zonalnych, czyli strefowych. Warto również pamiętać o roślinności astrefowej, która nie jest związana z jedną konkretną strefą klimatyczną, lecz zależy od specyfiki podłoża, na którym się rozwija, na przykład roślinność górska.

Różnorodne czynniki wpływają na typ lasu, który może rozwijać się w danym regionie. Zrozumienie różnorodności lasów pomoże nam lepiej docenić ich wartość i znaczenie dla naszej planety.

2. Zadania

- 1. Otwórz Lekcję <u>Zielona mapa świata: Biomy i kształtowanie formacji leśnych</u> dostępną w serwisie ArcGIS Online.
- 2. Zaloguj się do serwisu.
- **3.** Otworzy się mapa, na którą nałożona została warstwa przedstawiająca rozmieszczenie lasów na Ziemi. Zapoznaj się z podanym widokiem.

Zadanie 1: Czym jest biosfera?

Odpowiedź:	 	
••••••	 ••••••	 •••••

Ciekawostka: Do krajów o największej powierzchni lasów przypadającej na 1 mieszkańca należą: Rosja (5,55 ha), Finlandia (4,06 ha) oraz Szwecja (2,81 ha). Natomiast najmniej powierzchni leśnej przypada na 1 mieszkańca w Holandii (0,02 ha) oraz w Wielkiej Brytanii (0,05 ha). Z kolei w Polsce na 1 mieszkańca przypada średnio 0,24 ha lasów.

Do mapy dodaj warstwę Global Biomes. Jeśli okno warstw nie jest włączone wybierz ikonę
Warstwy znajdującą się w lewym panelu bocznym.

Następnie w oknie warstw kliknij Dodaj.

Ð	Warstwy	×
	Tree Cover 2000 Bright Green	
	📚 Dodaj 🗸	

Warstwę wyszukaj z zasobów **ArcGIS Online**. W polu wyszukiwania wpisz **Global Biomes**. Przy właściwej warstwie wybierz **+Dodaj**.

<	Dodaj wa	rstwę			
	ArcGIS Online 🗸				
C	ر Global Big	mes		×	悼
Gla 🎴 5 m	obal Biomes Feature Layer aj 2021			\$ 9	Î
	Geolnqu	iries - Es	sri Education	+ Doc	daj

Po dodaniu warstwy powróć do poprzedniego widoku, klikając na strzałkę obok napisu Dodaj warstwę.

 Wyłącz widoczność warstwy Tree Cover 2000 Bright Green. W tym celu najedź kursorem myszy na nazwę warstwy. Obok nazwy pojawi się ikona oka, kliknij na nią, aby była przekreślona.

 Kliknij na ikonę Zakładki w lewym panelu bocznym. Następnie wybierz zakładkę Polska klikając na nią.

÷	Zakładki	×
\$	٩	
	Polska	P
	Wybrzeża	P
	+ Dodaj zakładkę	
Д	Zakładki	

Wyświetl legendę, aby odczytać znaczenie użytych kolorów. W tym celu wybierz ikonę
Legenda, znajdującą się na czarnym pasku bocznym.

Zadanie 2: Jakie biomy znajdują się w Polsce?

Odpowiedź:....

Wskazówka: Klikając na mapie w obszar formacji ukaże się okno podręczne zawierające informacje o nazwie biomu.

8. Następnie powróć do okna zakładki. Wybierz zakładkę Wybrzeża klikając na nią.

Zadanie 3: Jakie lasy znajdują się na przedstawionych wybrzeżach?

Odpowiedź:....

Autor: Zespół Edukacji Esri Polska / Education Team Esri Poland © by Esri Polska, 2024

Strona | 5

Ciekawostka: Lasy namorzynowe występują wzdłuż wybrzeży mórz (szczególnie bagnistych) w strefie pływów, w ujściach i deltach rzek, na lagunach i osłoniętych rafach koralowych. Najbardziej bujna roślinność mangrowa porasta zabagnione delty ujść rzek oraz bagniste wybrzeża oceanów. Można je jednak spotkać tylko w strefie międzyzwrotnikowej, w strefie pływów u wybrzeży w sumie ponad 120 krajów. Większość występuje głównie w pasie przyrównikowym, między 30 stopniem szerokości geograficznej północnej, a południowej. Bardzo nielicznie rosną też w strefie umiarkowanej (np. w Nowej Zelandii).

Wskazówka: Możesz przybliżać i oddalać widok mapy za pomocą ikon +/- znajdujących się w prawym dolnym rogu mapy lub za pomocą scrolla myszy.

9. Dodaj warstwę Lasy namorzynowe z zasobów ArcGIS Online.

10. Zapoznaj się z rozmieszczeniem lasów namorzynowych na świecie. Wyświetl legendę, aby odczytać znaczenie użytych kolorów. Jest to wartość areału lasów namorzynowych.

Zadanie 4: Podaj nazwy trzech obszarów z największym areałem lasów namorzynowych. Odpowiedź:

Ciekawostka: Lasy namorzynowe to niezwykle ważny ekosystem dla planety, pełniący kluczową rolę w ochronie wybrzeży i zapobieganiu katastrofom naturalnym, takim jak powodzie i sztormy. Dzięki zdolności do magazynowania ogromnych ilości dwutlenku węgla odgrywają istotną rolę w walce ze zmianami klimatycznymi. Dodatkowo, są one schronieniem dla licznych gatunków organizmów, wspierając bioróżnorodność i zdrowie ekosystemów morskich. Bez ich ochrony, zarówno środowisko, jak i lokalne społeczności narażone są na znaczne straty.

 Do mapy dodaj warstwę Surface Air Temperature (Average Annual), WorldClim Global Mean Precipitation z zasobów Living Atlas oraz warstwę Prądy morskie z zasobów ArcGIS Online.

Living Atl	as 🗸	Living Atlas 🗸 🗸			
Q surface air temperature	× 特	Q worldclim global mean	×		
Surface Air Temperature (Ave Annual) Feature Layer 1 wrz 2024	erage	WorldClim Global Mean Precipitation Imagery Layer 14 gru 2022 0 0 0	ŞŞ.		
Map Maker	+ Dodaj	Esri	+ Dodaj		
	ArcG	IS Online 🗸			
	Q prądy morskie	× ţţļ			
	prądy morskie 🦓 Feature Layer 27 lis 2023	Stat			
	🎻 Edu EsriPL	+ Dodaj			

 Wyłącz widoczność wszystkich warstw oprócz warstwy prądy morskie, WorldClim Global Mean Precipitation oraz Global Biomes. Sprawdź, czy widok Twojego okna warstw zgadza się z poniższym widokiem.

13. Sprawdź czy przy warstwie WorldClim Global Mean Precipitation widoczna jest niebieska linia tak, jak na widoku powyżej. Oznacza to, że warstwa jest wybrana. Następnie

Strona | 7

wybierz ikonę **Właściwości** z prawego panelu bocznego. W sekcji **Wygląd** ustaw **Przezroczystość** warstwy na 50 %.

WorldClim Global Mean Precipitation	Właściwości	幸
Właściwości	×	27
Informacje	\sim	=-f _X
Symbolizacja	~	ŵ
Wygląd	^	- F
Mieszanie		7
▼ Normalne		ţ≯
Typ ponownego próbkowania		+1
Najbliższe sąsiedztwo	~	ø
Przezroczystość		1
25% 50% 759		Å8
2370 3070 737	~	90

Zadanie 5: W jaki sposób prądy morskie wpływają na rozmieszczenie formacji leśnych? Odpowiedź:

Zadanie 6: W jaki sposób opady wpływają na rozmieszczenie formacji leśnych?
Odpowiedź:

Wskazówka: Możesz wyłączać i włączać widoczność aktualnych warstw tak, aby z łatwością przyglądać się mapie.

Autor: Zespół Edukacji Esri Polska / Education Team Esri Poland © by Esri Polska, 2024

Strona | 8

14. Wyłącz widoczność warstwy prądy morskie oraz WorldClim Global Mean Precipitation. Następnie włącz widoczność warstwy Surface Air Temperature (Average Annual). Naciśnij na symbol szczęściu kropek po lewej stronie od nazwy warstwy Global Biomes oraz cały czas trzymając przycisk przenieś warstwę powyżej innych warstwy tak, aby była pierwsza.

15. Za pomocą widoku lub opcji włączenia/wyłączenia widoczności warstw odpowiedz na pytanie.

Zadanie 7: W jaki sposób rozkład temperatury na Ziemi wpływa na rozmieszczenie formacji leśnych?

Odpowiedź:

Ciekawostka: Specyficzne warunki rozwoju roślinności występują w górach. Spadek temperatury powietrza wraz z wysokością jest przyczyną występowania piętrowości roślinnej. Skład gatunkowy pięter roślinnych nawiązuje do roślinności występującej w danej strefie klimatycznej, na danym kontynencie. Zawsze najniższe piętro tworzy formacja roślinna charakterystyczna dla danej strefy klimatycznej (np. w górach położonych w okolicach równika - najniższym piętrem będą wiecznie zielone lasy).

16.Zapisz mapę wybierając ikonę Zapisz i otwórz z lewego panelu bocznego. Następnie wybierz Zapisz jako. Wprowadź odpowiednie dane oraz kliknij Zapisz.

Zapisz i otwórz		
Zapisz mapę		×
Tytuł		
Gatunki lasów		
Folder		
🖻 Edukacja		\sim
Kategorie		
Przypisz kategorie		~
Znaczniki		
lasy × gatunki × Dodaj znaczniki	×	~
Podsumowanie		
Mapa do lekcji 'Gatunki lasów'.		L
Pozostałe znaki: 2016		
Zapisz	Anı	uluj

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Geografia